

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2010

Aneta Venclová

Univerzita Pardubice
Fakulta Ekonomicko-správní

Pardubický kraj a jeho využívání pomoci z Evropské unie

Aneta Venclová

Bakalářská práce

2010

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav veřejné správy a práva
Akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Aneta VENCLOVÁ**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**

Název tématu: **Pardubický kraj a jeho využívání pomoci z Evropské unie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Charakteristika Pardubického kraje
Fondy Evropské unie
Projekty v Pardubickém kraji
Zhodnocení financování projektů z EU

Rozsah grafických prací: –
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. Greger, Petr. Co je to, když se řekne Evropská unie, Praha Centrum pro demokracii a svobodné podnikání, 1997
2. PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů, 1. vyd. Praha Grada Publishing, a.s., 2007, ISBN 978-80-247-2097-5
3. TETŘEVOVÁ, Liběna. Veřejná ekonomie, Úvod do problému, Univerzita Pardubice 2003, ISBN 80-7194-544-7
4. Fondy evropské unie [online]. [cit. 2009-05-29]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/>>
5. Pardubice [online]. [cit. 2009-06-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.pardubice.eu/mesto/projekty-mesta/fondy-EU.html>>
6. Pardubický kraj [online]. [cit. 2006-06-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.pardubickykraj.cz/dbOther.asp?thema=3580&category=&themaRi>>

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Miloš Charbuský, CSc.
Ústav veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: 30. června 2009
Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2010

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

Ing. Robert Baťa, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 20. července 2009

Prohlášení

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 31.3. 2010

.....

Aneta Venclová

Poděkování

Ráda bych zde poděkovala vedoucímu práce PhDr. Miloši Charbuskému, CSc. za jeho odborné vedení a cenné připomínky. Dále bych poděkovala Ing. Aleši Berkovi, vedoucímu oddělení správy dotací, projektů a strategického plánování Magistrátu města Pardubic, za jeho čas, vstřícnost a poskytnutí důležitých materiálů k mé bakalářské práci.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá financováním projektů z fondů Evropské unie. V první části práce je stručně charakterizován Pardubický kraj, fondy a regionální politika EU a žádost o dotaci z fondů. Hlavní pozornost v regionální politice EU je věnována regionu soudržnosti NUTS II Severovýchod, v kterém se nachází Pardubický kraj. Druhá část se věnuje konkrétně žádostem o dotace v Pardubickém kraji a popisuje vybrané projekty.

KLÍČOVÁ SLOVA

Pardubický kraj, fondy Evropské unie, NUTS II Severovýchod, dotace, projekty

TITLE

Pardubice region and its use of support from European Union

ANNOTATION

The bachelor thesis deals with project financing from the European Union funds. The first part briefly characterizes Pardubice region, funds and EU regional policy and the request for funding. The main focus of EU regional policy is engaged in the cohesion region NUTS II Northeast, which is located in Pardubice region. The second part is aimed at specific requests for grants in the Pardubice region, and describes the selected projects.

KEYWORDS

Pardubice County, the funds of the European Union, NUTS II North-East, grant, projects

Obsah

Úvod	8
1 Kraj	10
1.1 Orgány kraje	10
1.1.1 Zastupitelstvo	10
1.1.2 Rada kraje	10
1.1.3 Hejtman	11
1.1.4 Krajský úřad	11
1.2 Působnost kraje	11
1.2.1 Samostatná působnost kraje	11
1.2.2 Přenesená působnost kraje.....	12
2 Pardubický kraj	13
3 Fondy Evropské unie	14
3.1 Strukturální fondy	14
3.1.1 Evropský fond regionálního rozvoje ERDF	15
3.1.2 Evropský sociální fond ESF	16
3.2 Kohezní fond neboli Fond soudržnosti.....	17
4 Regionální politika Evropské unie	18
4.1 Dokumenty politiky soudržnosti.....	19
4.2 Programové období 2007-2013	21
4.2.1 Konvergence.....	21
4.2.2 Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.....	22
4.2.3 Evropská územní spolupráce	22
4.3 Regionální operační program NUTS II Severovýchod.....	24
4.3.1 Prioritní osa 1 Rozvoj dopravní infrastruktury.....	25
4.3.2 Prioritní osa 2 Rozvoj městských a venkovských oblastí	26
4.3.3 Prioritní osa 3 Cestovní ruch	26
4.3.4 Prioritní osa 4 Rozvoj podnikatelského prostředí	27
4.3.5 Prioritní osa 5 Technická pomoc	27
5 Tvorba žádosti o dotaci z EU	29
5.1 Určení vhodné výzvy	30
5.2 Zpracování projektové žádosti.....	31
5.3 Rizika při realizaci	31

5.4	Desatero rad úspěšného projektu	32
6	Dotace z EU v Pardubickém kraji.....	33
6.1	Programové období 2004-2006	33
6.1.1	Projekt Pardubicko- perníkové srdce Čech	34
6.2	Programové období 2007-2013	37
6.2.1	Projekt Mateřská škola Motýlek Pardubice.....	39
Závěr	.....	41
Seznam zkratk	.....	43
Seznam obrázků	.....	44
Seznam tabulek	.....	44
Použitá literatura	.....	45

Úvod

V této bakalářské práci se zabývám finančními prostředky z Evropské unie a jejich využití v Pardubickém kraji. Využití pomoci z Evropské unie je podle mého názoru zajímavé a v dnešní době velmi diskutované téma. Díky dotacím z EU je realizováno mnoho projektů, které by bez těchto prostředků uskutečněny zřejmě nebyly.

První část mé práce je teoretická a je rozdělena na 5 kapitol. Nejdříve popisují kraj všeobecně, jeho orgány a přenesenou působnost. Dále stručně charakterizují Pardubický kraj.

Ve třetí kapitole se věnuji fondům Evropské unie, kde jsou nejdůležitější Strukturální fondy a Kohézni fond. Jsou zde popsány úkoly fondů a k čemu se využívají.

Ve čtvrté kapitole rozebírám regionální politiku EU. Popisují zde cíle a úkoly politiky hospodářské a sociální soudržnosti, důležité dokumenty, kterými se musí žadatel o dotaci řídit a vycházet z nich při podávání žádosti. Dotace z EU se nyní čerpají v programovacím období 2007-2013, v kterém může Česká republika získat zhruba 752,7 mld. Kč. Proto zde toto období rozebírám a popisují jeho tři hlavní cíle. Evropská unie člení země na regiony a pro mou bakalářskou práci je hlavní územně statistickou jednotkou region soudržnosti neboli NUTS II, konkrétně NUTS II Severovýchod kam spadá Pardubický kraj. Nejdůležitější částí této kapitoly je právě Regionální operační program NUTS II Severovýchod, v rámci kterého získává finance z EU Pardubický kraj.

Pátá kapitola pojednává o tvorbě žádosti o dotace z EU. Jsou zde vypsány jednotlivé operační programy, jejichž prostřednictvím jsou získány zdroje z EU. Jsou zde rady jak sestavit úspěšný projekt a jaká by při žádosti mohla nastat rizika.

Druhá část práce je praktická, kde uvádím konkrétní projekty v Pardubickém kraji s finanční pomocí EU. Nejdříve jsou zde srovnány projekty za minulé programové období 2004-2006 a poté analyzován projekt z aktuálního období 2007-2013. Vybrala jsem si projekty z operačního programu Životní prostředí, konkrétně zateplování škol v Pardubicích.

Cílem mé bakalářské práce je poskytnout informace o možnosti čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie. Zvýšit informovanost potenciálních žadatelů o finanční prostředky z EU a tím zvýšit čerpání těchto prostředků. Analýzou projektů chci přiblížit stav čerpání z fondů EU v Pardubickém kraji.

1 Kraj

Kraj je územním společenstvím občanů, který má právo na samosprávu. Kraj má vlastní majetek a vlastní příjmy vymezené zákonem, s kterými hospodaří. [14]

„V právních vztazích vystupuje vlastním jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů.“¹

1.1 Orgány kraje

Orgány kraje jsou: zastupitelstvo kraje, rada kraje, hejtman kraje, krajský úřad a zvláštní orgán kraje.

1.1.1 Zastupitelstvo

Zastupitelstvo je základním orgánem kraje ve věcech samostatné působnosti.

Zastupitelstvo je:

- orgán, který je ústavně zakotven,
- voleno na 4 roky,
- schází se dle potřeby, nejméně však jednou za 3 měsíce,
- zasedání jsou veřejně přístupná a o průběhu se pořizuje zápis,
- na zasedáních přijímá usnesení, usnází se za přítomnosti nadpoloviční většiny,
- ze svých řad volí hejtmana a náměstka hejtmana,
- zřizuje dle potřeby iniciativní a kontrolní orgány- výbory,
- ze zákona musí zřídit výbory – finanční, kontrolní, výbor pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost. [1]

1.1.2 Rada kraje

Rada je výkonným orgánem kraje v samostatné působnosti a je tvořena hejtmanem, náměstkem hejtmana a členy rady.

- za svůj výkon je odpovědná zastupitelstvu,
- schází se dle potřeby, schůzi svolá hejtman kraje,
- schůze rady nejsou veřejné, o průběhu se pořizuje zápis,
- ředitel krajského úřadu má na schůzích hlas poradní,
- připravuje materiály pro zasedání rady,
- rada rozhoduje nadpoloviční většinou všech hlasů,

---

¹ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*. Praha : Grada, 2009. Programovací období 2007-2013, s. 32

- zřizuje dle potřeby iniciativní a kontrolní orgány- komise. [1]

1.1.3 Hejtman

- zastupuje kraj navenek,
- je volen zastupitelstvem ze svých členů,
- v nepřítomnosti je zastupován náměstkem hejtmána,
- je odpovědný zastupitelstvu,
- pro výkon přenesené působnosti zřizuje zvláštní orgány, v případech stanovených zákonem,
- ověřuje zápisy z jednání zastupitelstva a rady. [1]

1.1.4 Krajský úřad

- zabezpečuje výkon veřejné správy,
- v samostatné působnosti plní úkoly od zastupitelstva nebo rady,
- vykonává přenesenou působnost kraje, která není svěřena zastupitelstvu nebo radě,
- napomáhá činnosti komisí a výborů,
- člení se na odbory a oddělení,
- je tvořen ředitelem a dalšími zaměstnanci kraje,
- ředitel odpovídá za plnění úkolů krajského úřadu hejtmanovi. [1]

1.2 Působnost kraje

Působnost kraje je samostatná nebo přenesená.

1.2.1 Samostatná působnost kraje

Samostatná působnost kraje je oprávnění kraje rozhodovat v záležitostech, které se týkají samotného kraje a občanů kraje.

Do samostatné působnosti kraje například patří:

- *„hospodaření kraje,*
- *rozpočet a závěrečný účet kraje,*
- *peněžní fondy kraje,*
- *vydávání obecně závazných vyhlášek,*
- *program rozvoje kraje,*
- *dopravní obslužnost na území kraje,*
- *koncepce rozvoje cestovního ruchu,*

- *krajská zařízení a ústavy sociální péče.*²

1.2.2 Přenesená působnost kraje

Přenesená působnost je oprávnění orgánů kraje vykonávat státní správu ve věcech, které stanoví zákon.

Do přenesené působnosti kraje například patří:

- *„povolování zvláštního užívání silnic 2.a 3. třídy,*
- *výkon státní památkové péče v oblasti národních kulturních památek,*
- *rozhodování o zařazení lesů do kategorie lesů,*
- *vedení a zpracování evidence odpadů,*
- *výkon na úseku ochrany přírody, ovzduší a zemědělského půdního fondu,*
- *rozhodování o oddělení části obce,*
- *přezkoumávání hospodaření obce v případě, že si obec zvolí krajský úřad.*³

---

² PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*. Praha : Grada, 2009. Programovací období 2007-2013, s. 32

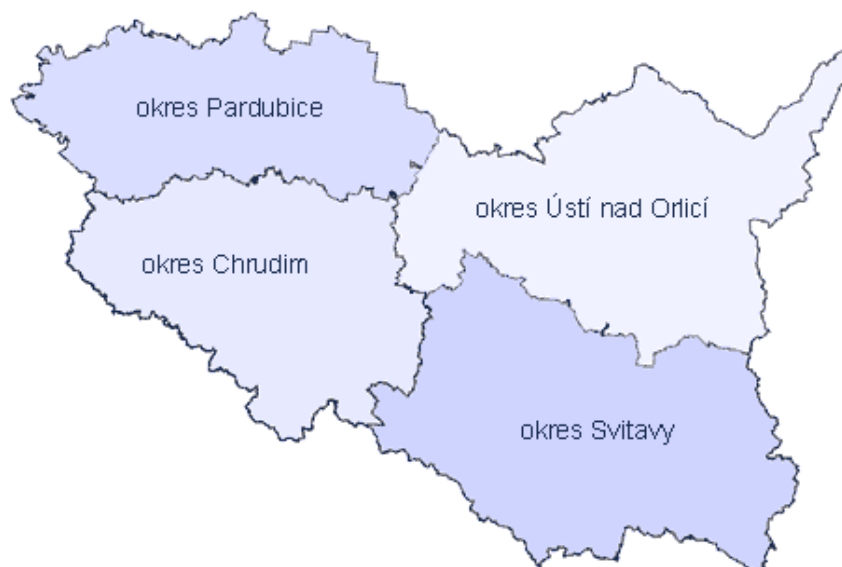
³ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*. Praha : Grada, 2009. Programovací období 2007-2013, s. 33

2 Pardubický kraj

Pardubický kraj leží převážně na východě Čech a skládá se ze 4 okresů- Pardubice, Chrudim, Svitavy a Ústí nad Orlicí.

Kraj se rozkládá na území o rozloze 4518,6 km², na kterém se nachází 451 obcí, z nichž 15 obcí je s rozšířenou působností a 26 obcí s pověřeným obecním úřadem. Ze všech obcí má 36 statut města. Správním centrem Pardubického kraje je Statutární město Pardubice.

Počet obyvatel v kraji k 1.1.2009 je 515 185 obyvatel z toho 89 892 žije v krajském městě Pardubice. Hustota osídlení v kraji je 144 obyvatel na 1 km². [15]

Obrázek 1 – Okresy Pardubického kraje (Zdroj: [13])

Pardubický kraj, neboli vyšší územní správní celek, vznikl Ústavním zákonem č. 347/1997 Sb. Podle zákona se na území České republiky nachází 14 krajů. [2]

Pardubický kraj je významný svým průmyslem a zemědělstvím. Odvětví průmyslu jsou strojírenský, textilní, oděvní, výroba optických přístrojů, kožedělný a velmi významný je chemický. Zemědělská půda zaujímá přes 60% celkové rozlohy kraje a nejdůležitější je úrodná Polabská nížina, kde je soustředěno nejvíce zemědělství.

V kraji se nachází množství památek a přírodních krás, mezi které patří Chráněná krajinná oblast Železné hory, Chráněná krajinná oblast Orlické hory, Chráněná krajinná oblast Žďárské vrchy, oblast Polabí a masív Králického Sněžníku.

Ekonomický rozvoj ovlivňuje dobrá dopravní infrastruktura. Krajem prochází evropský železniční koridor, který společně s leteckou a vodní dopravou tvoří dobré zázemí pro rozvoj průmyslových zón a zájem investorů. [13]

3 Fondy Evropské unie

Nástrojem realizace evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti jsou fondy EU, jejichž prostřednictvím jsou rozdělovány finanční prostředky. Tyto prostředky jsou určeny k snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony.

Evropská unie disponuje těmito fondy:

- Strukturální fondy:
  - Evropský fond regionálního rozvoje
  - Evropský sociální fond
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
- Evropský rybářský fond
- Fond soudržnosti neboli Kohezní fond

3.1 Strukturální fondy

Strukturální fondy mají za úkol snižovat rozdíly mezi regiony EU, pomáhat zejména chudším a jinak znevýhodněným regionům a podporovat modernizaci politik a systémů vzdělání. Slouží jako nástroj k dosažení sociální a ekonomické soudržnosti Evropské unie.

Typy podporovaných programů :

- investice na vytvoření nových pracovních příležitostí,
- služby pro malé firmy,
- základní hospodářská infrastruktura,
- výzkum, technologické inovace,
- infrastruktura pro vzdělávání a zdravotnictví,
- zlepšení struktury pro zpracování a prodej zemědělských a rybných výrobků,
- ochrana životního prostředí,
- obnova budov,
- rozvoj nových kvalifikací.

3.1.1 Evropský fond regionálního rozvoje ERDF

ERDF má vyrovnávat regionální rozdílnosti v Evropské unii a napomáhat udržitelnému rozvoji pomocí regionálních rozvojových programů zaměřených na nejvíce postižené oblasti.

Vznikl roku 1975, svým objemem finančních prostředků je největším strukturálním fondem a dnes je jedním z nejvýznamnějších fondů.

Cíle ERDF jsou:

- snížit socioekonomickou nerovnováhu,
- hospodářská a sociální soudržnost,
- snížit rozdíly mezi regiony,
- vytvořit pracovní místa. [4]

Finanční zdroje směřují zejména na:

- „podporu malých a středních podniků,
- prosazování produktivních investic,
- zlepšování infrastruktury,
- pokračování místního rozvoje,
- investice do vzdělání, zdraví a rozvoje místního potenciálu,
- investice zaměřené na životní prostředí,“⁴
- zlepšení přístupu podniků k financím.

Podporovány jsou například tyto investiční projekty:

- výstavba silnic a železnic,
- úpravy koryt řek,
- rekonstrukce kulturních památek,
- využití obnovitelných zdrojů energie,
- obnova sportovních areálů pro cestovní ruch. [10]

ERDF přispívá k dosažení Cíle 1 a 2 a podporuje inovační akce a technická opatření.

---

⁴ VILAMOVIČ, Šárka . *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. Praha : Grada, 2004. Evropský fond regionálního rozvoje, s. 20

Tabulka 1- Cíl Konvergence a Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost v ERDF (Zdroj: [7])

Cíl 1	Cíl 2
investice do infrastruktury, především v rámci Trans-evropských sítí – doprava, telekomunikace a energetické sítě	regenerace průmyslových oblastí a upadajících městských oblastí
investice do vzdělání a zdraví	zlepšení přístupu a regenerace venkovských oblastí nebo oblastí závislých na rybolovu
ochrana životního prostředí	

3.1.2 Evropský sociální fond ESF

ESF má pomoci integraci nezaměstnaných, rychlejšímu zapojení mladých lidí do pracovního procesu, zajišťovat stejné pracovní příležitosti na trhu práce, udržovat růst zaměstnanosti, podporovat vzdělávání. Dalo by se říci, že fond je nástrojem pro vytváření většího počtu pracovních míst.

ESF prosazuje zásadu hospodářské a sociální soudržnosti.

ESF vznikl roku 1960 je nejstarším strukturálním fondem a je hlavním nástrojem sociální politiky a zaměstnanosti Evropské unie. [4]

Tento fond podporuje strategické dlouhodobé programy, které mají za úkol pomáhat zaostávajícím regionům v Evropě, zlepšovat dovednosti pracovníků a utvářet podnikatelské iniciativy. Tyto operační programy plánují členské státy spolu s Evropskou komisí na 7 let a realizují se prostřednictvím národních, regionálních a místních úřadů, školících ústavů, odborů, různých asociací a dalších organizací. [4]

Podporovány jsou například tyto neinvestiční projekty:

- rekvalifikace nezaměstnaných,
- speciální programy pro znevýhodněné skupiny obyvatelstva,
- rozvoj vzdělávacích programů,
- celoživotní vzdělávání,
- boj s diskriminací na trhu práce,
- podpora začínajících osob samostatně výdělečně činných,
- zavádění moderních metod vzdělávání,
- tvorba inovativních vzdělávacích programů pro zaměstnance. [10]

Česká republika v programovém období 2007-2013 může čerpat prostředky z ESF v operačních programech:

- Lidské zdroje a zaměstnanost- řídicím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí,
- Vzdělávání pro konkurenceschopnost- řídicím orgánem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Praha- Adaptibilita jehož řídicím orgánem je Magistrát hlavního města Praha.

3.2 Kohezní fond neboli Fond soudržnosti

Fond soudržnosti vznikl roku 1993 Maastrichtskou smlouvou. Od strukturálních fondů se fond soudržnosti liší tím, že je určený na podporu rozvoje chudších států, nikoliv regionů.

Prostředky z fondu mohou získat členské státy, které nedosahují 90% průměrné úrovně HDP na obyvatele EU. Podporuje činnosti v rámci cíle konvergence.

Fond financuje investiční projekty v těchto oblastech:

- transevropské dopravní sítě- dálnice, železnice, vodní doprava,
- ochrana životního prostředí,
- podpora projektů v dopravě a energetice pro životní prostředí.

Fond má také přispívat k rozpočtové stabilitě podporovaných států.

Řídicím orgánem fondu je v České republice Ministerstvo pro místní rozvoj. [9]

4 Regionální politika Evropské unie

Regionální politika EU neboli politika hospodářské a sociální soudržnosti je založena na principu solidarity členských států, kde bohatší státy přispívají na rozvoj chudším státům a regionům.

Cílem je rovnoměrný hospodářský a společenský rozvoj všech členských států a zvýšení kvality života obyvatel Evropské unie.

Úkoly regionální politiky jsou:

- podporovat udržitelný rozvoj ekonomických činností,
- ochrana a zlepšování životního prostředí,
- vysoká úroveň zaměstnanosti,
- podporovat soudržnost Unie.

Regionální politika se zaměřuje na jednotlivé regiony Evropské unie. Každý stát má své vlastní správní členění, proto roku 1988 bylo zavedeno jednotné členění územních statistických jednotek v rámci Evropské unie - NUTS. Dle počtu obyvatel existují tři základní regiony NUTS I, NUTS II, NUTS III. [10]

Tabulka 2- Územně statistické jednotky NUTS (Zdroj: [10])

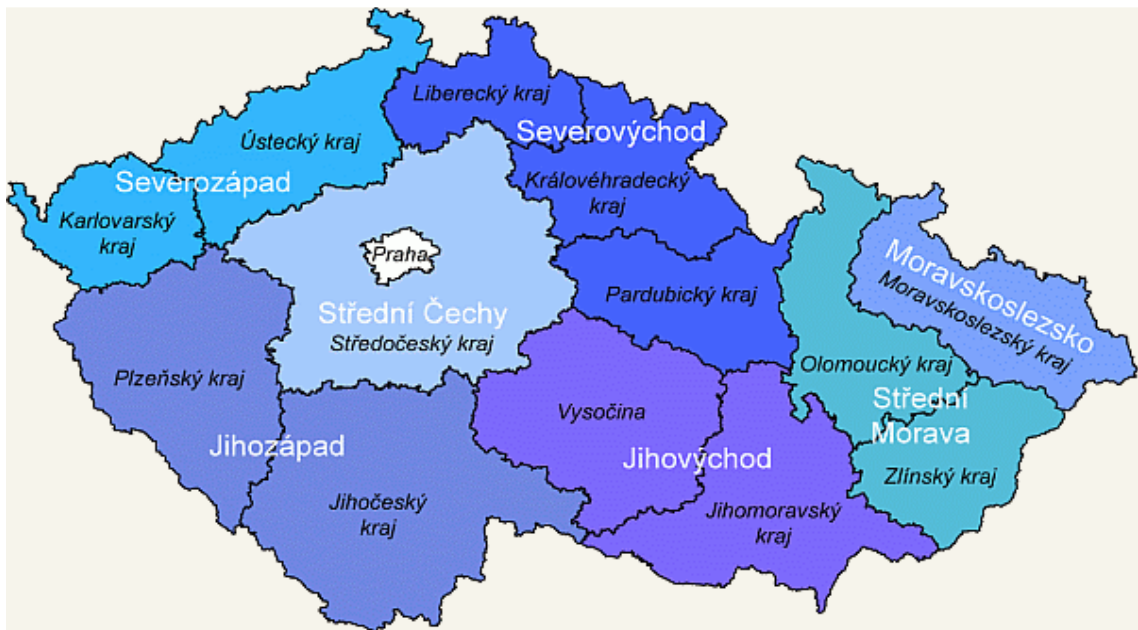
úroveň	Doporučený počet obyvatel	Název v ČR	Počet jednotek v ČR
NUTS I	3 000 000 – 7 000 000	stát	1
NUTS II	800 000 - 3 000 000	regiony soudržnosti	8
NUTS III	150 000 - 800 000	kraje	14

V České republice jsou nejdůležitější regiony NUTS II, které se skládají z jednoho či více krajů. Tyto regiony soudržnosti vznikly za účelem efektivního získávání prostředků z evropských fondů, protože nejvíce finančních prostředků z fondů jde právě do regionů s počtem obyvatel pohybujícím se mezi 800 000 a 3 000 000. [10]

NUTS II pokrývají celou Českou republiku mimo hlavní město Prahu.

Regiony jsou: Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Jihozápad, Střední Čechy, Moravskoslezské a Střední Morava.

Spolu s Královéhradeckým a Libereckým krajem tvoří Pardubický kraj tzv. NUTS II Severovýchod, který je jako jediný region soudržnosti tvořen ze tří krajů. [10]

Obrázek 2- Kraje ČR zobrazeny do 8 regionů soudržnosti (Zdroj: [10])

4.1 Dokumenty politiky soudržnosti

Programování je jedním z principů regionální politiky na jehož základě vznikají strategické programové dokumenty, kterými se řídí Evropské společenství.

- **Strategické obecné zásady Společenství**

EU se při realizaci regionální politiky řídí schválenými Strategickými obecnými zásadami Společenství, kde jsou definovány úkoly politiky hospodářské a sociální soudržnosti pro období 2007–2013. [10]

Je to rámcový strategický dokument, který navrhuje Komise, přijímá Rada a schvaluje Evropský parlament.

- **Národní rozvojový plán**

Každá členská země vytváří svůj Národní rozvojový plán popisující hlavní rozvojové problémy země. Národní rozvojový plán je základním strategickým dokumentem. Priority rozvoje státu vždy neodpovídají prioritám politiky soudržnosti dohodnutým všemi členskými státy EU, proto se musí najít společný soulad mezi Strategickými obecnými zásadami Společenství a Národním rozvojovým plánem. [10]

- **Národní strategický referenční rámec (NSRR)**

Tento dokument představuje soulad mezi Strategickými obecnými zásadami Společenství a Národním rozvojovým plánem.

NSRR udává podobu realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti v členských státech. NSRR musí každý členský stát vypracovat a předložit ke schválení Evropské komisi.[10]

Je rámcovou rozvojovou strategií na úrovni státu a základ pro sektorové a regionální programy.

- **Operační programy (OP)**

Projekty jsou k financování vybírány podle toho, zda pomáhají odstraňovat problémy popsané ve strategických dokumentech. Pro tento přístup jsou důležité operační programy s prioritními osami. Operační programy jsou programově nejdůležitějším dokumentem pro předkladatele projektu a to proto, že vymezují konkrétně na co lze žádat finanční podporu z fondů. [10]

Struktura operačních programů:

- *„úvod,*
- *zdůvodnění potřeby programu,*
- *popis strategie zvolené k odstranění identifikovaných problémů, definice cílů operačního programu, vazba na ostatní operační programy, vztah k horizontálním tématům,*
- *konkretizace zaměření operačního programu (prioritní osy, oblasti podpory, typy projektů realizovatelných v rámci dané oblasti podpory, vymezení příjemců podpory, monitorovací indikátory apod.),*
- *finanční zajištění programu, rozdělení prostředků mezi jednotlivé prioritní osy*
- *popis řízení operačního programu (role institucí zapojených do řízení programu, způsob monitorování, hodnocení, kontrola, publicita),*
- *přílohy. “⁵*

---

⁵ *Fondy Evropské unie [online]. 2009 [cit. 2010-03-08]. Regionální politika EU. Dostupné z WWW:<<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>>*

4.2 Programové období 2007-2013

Regionální politika je realizována prostřednictvím cílů stanovených na příslušné programové období. [2] Cíle stanovuje Evropská komise. Nyní se nacházíme v programovém období 2007-2013, kterému předcházelo období 2004-2006.

V období 2007–2013 bude mít Česká republika k dispozici 26,69 mld. EUR z evropských fondů což je zhruba 752,7 mld. Kč. [2]

Podíl evropských fondů na financování projektů v České republice je 85 procent, to znamená že ČR přispívá pouze 15 procent ze svého rozpočtu.

Prostředky z fondů již nespravují pouze ministerstva, jako tomu bylo v minulém programovém období, ale i kraje pomocí svých regionálních operačních programů.

V období 2007—2013 sleduje regionální politika tři cíle:

- 1.cíl- Konvergence
- 2.cíl- Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost
- 3.cíl- Evropská územní spolupráce. [2]

V tomto období bude ČR čerpat prostředky ze čtyř Operačních programů:

- Tematické operační programy,
- Regionální operační programy,
- Programy pro Prahu,
- Územní spolupráce.

4.2.1 Konvergence

Úkolem je podpora hospodářského a sociálního rozvoje regionů na úrovni NUTS II s hrubým domácím důchodem (HDP) na obyvatele nižším než 75 % průměru HDP v celé EU. Podle tohoto kritéria se cíl konvergence týká 17 členských států. Hlavním posláním je podpora růstu a tvorby pracovních míst. Pomoc mohou získat i státy, které mají hrubý národní důchod (HND) nižší než 90% průměru HND v celé Evropské unii. [2]

„*Oblasti zásahů:*

- *inovace a ekonomika založená na znalostech,*
- *životní prostředí a předcházení rizikům,*
- *dostupnost a služby základního ekonomického významu.*“⁶

---

⁶ *Banky a fondy EU* [online]. 2009 [cit. 2010-03-23]. Evropské fondy plánovacího období 2007 - 2013. Dostupné z WWW: <http://www.vokac.cz/fondy/f07-13_hlavni.html>

Cíl konvergence je financován z fondů:

- Evropský fond regionálního rozvoje, se zaměřením na :
  - modernizaci ekonomické struktury států a regionů EU,
  - rozšíření a zlepšení základní infrastruktury,
  - ochrana životního prostředí. [6]
- Evropský sociální fond, se zaměřením na:
  - „zlepšení kvality a schopnosti institucí trhu práce, vzdělávacích systémů a sociálních a ošetrovatelských služeb,
  - zvýšení investic do lidského kapitálu,
  - adaptace veřejné správy.“⁷
- Fond soudržnosti

V České republice pod tento cíl patří všechny regiony soudržnosti s výjimkou hlavního města Prahy.

4.2.2 Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Úkolem je podpora regionů na úrovni NUTS II nebo NUTS I, které nespádají do cíle Konvergence.

Cíl je zaměřen na posílení konkurenceschopnosti, přitažlivosti a zaměstnanosti regionů. „Rozvojové programy pomohou regionům urychlit a podpořit hospodářské změny prostřednictvím inovací a podporou znalostí společnosti, podnikavosti, ochrany životního prostředí a zlepšení jejich dostupnosti. Přizpůsobení se pracovní síly a investice do lidských zdrojů podpoří vznik většího počtu kvalitnějších pracovních míst.“⁸

Tento cíl je financovaný z fondů:

- Evropský fond regionálního rozvoje,
- Evropský sociální fond.

V České republice do něho patří území hlavního města Prahy.

4.2.3 Evropská územní spolupráce

Tento cíl má podpořit vyvážený, harmonický a trvale udržitelný rozvoj území Evropské unie. [2]

Úkolem tohoto cíle je podpora přeshraniční spolupráce regionů na úrovni NUTS III, které se nacházejí podél vnitřních a některých vnějších pozemních hranic a regionů úrovně

⁷ *Banky a fondy EU* [online]. 2009 [cit. 2010-03-23]. Evropské fondy plánovacího období 2007 - 2013. Dostupné z WWW: <http://www.vokac.cz/fondy/f07-13_hlavni.html>

⁸ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*. Praha : Grada, 2009. Programovací období 2007-2013, s. 159.

NUTS III podél námořních hranic, které jsou od sebe vzdáleny nejvýše 150 kilometrů. Podporována je i meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. [10]

Cíl je rozdělen do 5 částí: Přeshraniční spolupráce, Meziregionální spolupráce, Nadnárodní spolupráce, síťový operační program EPSON 2013 a síťový operační program NTERACT II. Z těchto částí jsou nejvíce podporovány programy Přeshraniční spolupráce. [2]

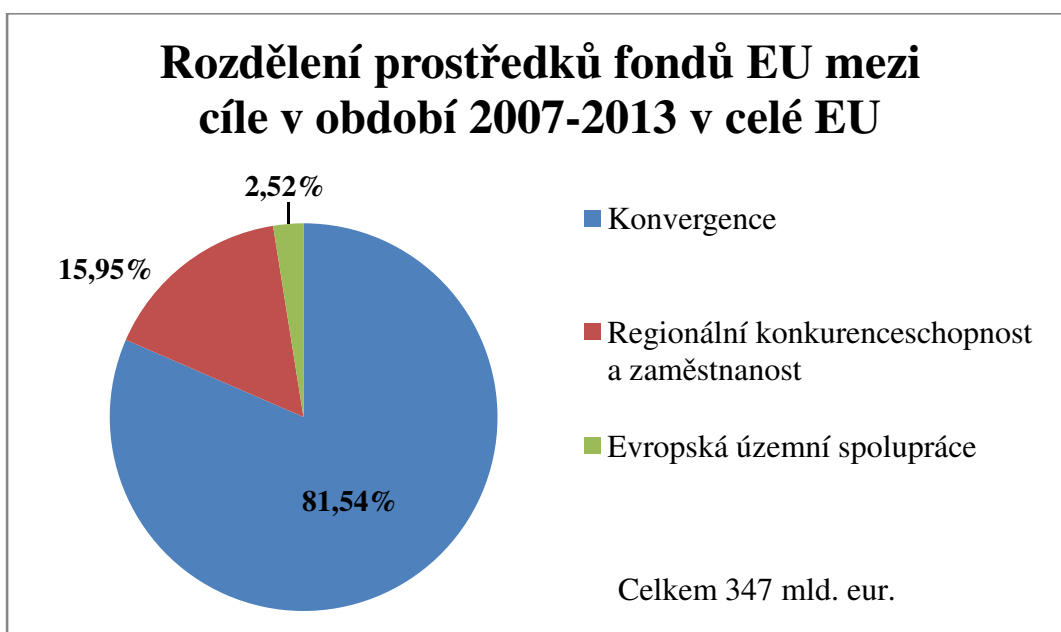
V České Republice je pět operačních programů: spolupráce s Bavorskem, Saskem, Polskem, Slovenskem a Rakouskem.

„Hlavní priority:

- podpora rozvoje vědy a výzkumu a informační společnosti,
- životní prostředí a předcházení rizikům,
- řízení vodních zdrojů.“⁹

Tento cíl je financovaný z fondu:

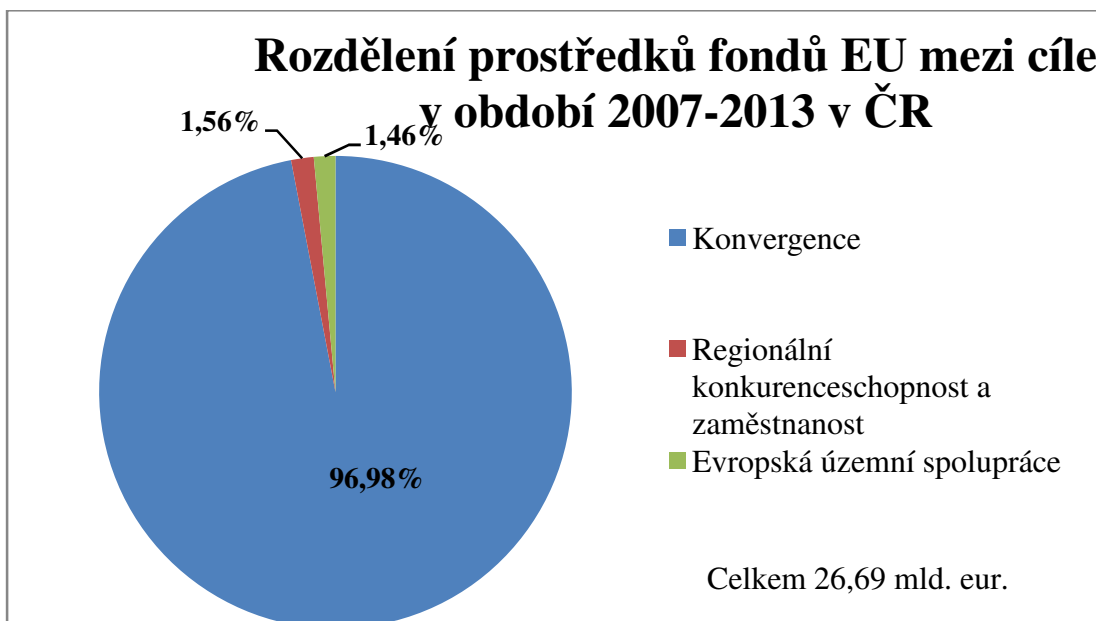
- Evropský fond regionálního rozvoje.

Obrázek 3-Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle regionální politiky 2007–2013 v EU

(Zdroj: Vlastní dle [10])

⁹ *Banky a fondy EU* [online]. 2009 [cit. 2010-03-23]. Evropské fondy plánovacího období 2007 - 2013. Dostupné z WWW: <http://www.vokac.cz/fondy/f07-13_hlavni.html>

Obrázek 4-Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle regionální politiky 2007–2013 v ČR

(Zdroj: Vlastní dle [10])

4.3 Regionální operační program NUTS II Severovýchod

Regionální operační program(ROP) pro region soudržnosti NUTS II Severovýchod je jedním z operačních programů České republiky, který je zacílen na podporu regionu soudržnosti Severovýchod a reaguje na jeho specifické potřeby s cílem zvýšit atraktivitu regionu pro investice, podnikání a život obyvatel.

NUTS II Severovýchod je tvořen krajem Libereckým, Královéhradeckým a Pardubickým.

ROP Severovýchod je nástrojem, prostřednictvím kterého se čerpá finanční pomoc ze strukturálních fondů Evropské unie. [18]

Řídícím orgánem ROP Severovýchod je Regionální rada regionu soudržnosti Severovýchod, která je odpovědná za řízení a provádění operačního programu a sídlí v Hradci Králové.

ROP je financován z Evropského fondu regionálního rozvoje a spadá mezi regionální operační programy v cíli Konvergence. V období 2007-2013 lze čerpat z ERDF více jak 656 mil. EUR pro region soudržnosti Severovýchod.

Operační program schválila Evropská komise 3. 12. 2007. [18]

Globální cíl ROP navazuje na cíle Národního strategického referenčního rámce a odvíjí se od výsledku analýzy sociálně ekonomické situace a SWOT regionu soudržnosti Severovýchod.

Globální cíl pro programové období 2007 – 2013 byl definován následovně:

„Zvýšení kvality fyzického prostředí regionu, což povede ke zvýšení atraktivity regionu pro investice, podnikání a život obyvatel. Prostřednictvím zvýšení atraktivity regionu bude docházet k jeho konvergenci k průměrné úrovni socioekonomického rozvoje EU.“¹⁰

Důležité je eliminovat faktory, které brání rozvoji a růstu regiony.

Žádat o podporu mohou:

- kraje,
- obce,
- svazky obcí,
- organizace zřizované nebo zakládané kraji, obcemi či státem,
- profesní a zájmová sdružení,
- poskytovatelé zdravotních a sociálních služeb,
- nestátní neziskové organizace,
- podnikatelé a další.

Specifickými cíli programu jsou:

- *„zvýšit dostupnost regionu a efektivnost dopravy při respektování ochrany životního prostředí,*
- *zlepšit kvalitu života a veřejných služeb pro obyvatelstvo s důrazem na snižování regionálních nerovností,*
- *zvýšit efektivnost využití přírodního a kulturního potenciálu regionu,*
- *zvýšit atraktivitu regionu pro podnikání a investice.“¹¹*

Z ROP Severovýchod se financují projekty rozdělené do 5 prioritních os, které operační programy rozdělují na logické celky. Osy jsou dále členěny do 12 oblastí podpory.

Priority ROP jsou: rozvoj dopravní infrastruktury, měst a venkova, cestovního ruchu a podnikatelského prostředí. [18]

4.3.1 Prioritní osa 1 Rozvoj dopravní infrastruktury

Pro tuto prioritu je vyčleněno 243 mil. EUR, což představuje 37 % celkových finančních prostředků programu. [16]

Hlavním cílem je zkvalitnění dopravní infrastruktury, zejména zlepšení dopravní dostupnosti regionu, s ohledem na životní prostředí.

¹⁰ *Regionální rada NUTS II Severovýchod* [online]. 2009 [cit. 2010-03-23]. Základní informace o ROP SV. Dostupné z WWW: <<http://www.rada-severovychod.cz/zakladni-informace-o-rop-sv>>

¹¹ *Regionální rada NUTS II Severovýchod* [online]. 2009 [cit. 2010-03-23]. Základní informace o ROP SV. Dostupné z WWW: <<http://www.rada-severovychod.cz/zakladni-informace-o-rop-sv>>

Tato prioritní osa se dělí na 3 oblasti podpory:

- Rozvoj regionální silniční dopravní infrastruktury
  - projekty zaměřené na modernizaci, rekonstrukci a výstavbu silnic II. a III. třídy,
  - projekty na odstraňování závad a bariér.
- Podpora projektů zlepšujících dopravní obslužnost území
  - projekty obnovy vozového parku,
  - zlepšení infrastruktury a cyklistické dopravy.
- Rozvoj veřejných mezinárodních letišť
  - projekty na rozvoj leteckého provozu.

4.3.2 Prioritní osa 2 Rozvoj městských a venkovských oblastí

Pro tuto prioritu je vyčleněno 223 mil. EUR, což představuje 34 % celkových finančních prostředků programu.

Hlavním cílem je zlepšení kvality života a veřejných služeb obyvatel regionu a snižování rozdílů mezi oblastmi regionu

Osa se dále člení na 3 oblasti podpory:

- Rozvoj regionálních center - pro města nad 50 000 obyvatel,
- Rozvoj měst - města nad 5 000 obyvatel,
- Rozvoj venkova - obce mezi 500 a 5000 obyvateli. [16]

„Všechny oblasti podpory jsou zaměřeny na regeneraci a revitalizaci brownfields¹², obnovu částí měst a infrastruktury v oblasti školství, vzdělávání, zdravotnictví a sociálních věcí.“ ¹³

4.3.3 Prioritní osa 3 Cestovní ruch

Pro tuto prioritu je vyčleněno 144 mil. EUR, což představuje 22 % celkových finančních prostředků programu. [16]

Záměrem této osy je podpora efektivnějšího využití přírodního a kulturního potenciálu regionu s cílem přilákat více návštěvníků z jiných regionů a zahraničí.

Osa se dále člení na 2 oblasti podpory:

- Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti ČR
  - projekty modernizace infrastruktury

¹² Nevyužívaná, zchátralá či ekologicky postižená nemovitost, která ztratila své původní využití. Rekonstrukce či revitalizace takové nemovitosti k novému efektivnímu využívání je podporována z fondů EU

¹³ *Regionální rada NUTS II Severovýchod* [online]. 2009 [cit. 2010-03-23]. Prioritní osy ROP SV. Dostupné z WWW: <www.rada-severovychod.cz/zakladni-informace-o-rop-sv>.

- revitalizace památek a podpora jejich dostupnosti
- Marketingové a koordinační aktivity v oblasti ČR
- projekty zaměřené na marketingovou podporu ČR
- propagace regionů

4.3.4 Prioritní osa 4 Rozvoj podnikatelského prostředí

Pro tuto prioritu je vyčleněno 26 mil. EUR, což představuje 4 % celkových finančních prostředků programu.

Cílem je zvýšení atraktivity regionu pro podnikání a investice.

Osa se dále člení na 2 oblasti podpory:

- Podpora rozvoje infrastruktury pro podnikání
  - projekty zaměřené na revitalizaci brownfields pro podnikatelský sektor
- Podpora rozvoje spolupráce firem se středními školami a učilišti, dalšími regionálními vzdělávacími institucemi a úřady práce, rozvoj inovačních aktivit v regionu,
  - zlepšení podmínek pro praktickou výuku hlavně na středních školách a v učilištích ve spolupráci s podniky [16]

4.3.5 Prioritní osa 5 Technická pomoc

Pro tuto prioritu je vyčleněno 20 mil. EUR, což představuje 3 % celkových finančních prostředků programu.

Tato prioritní osa umožňuje fungování celého operačního programu v regionu.

Osa se dále člení na 2 oblasti podpory:

- Podpora aktivit spojených s realizací a řízením ROP
- Podpora absorpční kapacity regionu NUTS II Severovýchod
  - platy pracovníků v řízení programu
  - zpracování studií a analýz
  - publicita programu

Pro formování prioritních os pro NUTS II Severovýchod jsou důležité tyto strategické dokumenty:

Evropské unie:

- Strategické obecné zásady Společenství,
- Pracovní dokument pro rozvoj měst.

České republiky:

- Strategie udržitelného rozvoje ČR,
- Národní strategický referenční rámec ČR 2007 – 2013,
- Strategie regionálního rozvoje ČR,
- Strategie hospodářského růstu ČR 2005 – 2013,
- Národní program reforem ČR.

Regionu soudržnosti Severovýchod:

- strategické a rozvojové programy na úrovni krajů, regionu soudržnosti, měst atd.
- Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje,
- Strategie rozvoje Libereckého kraje,
- Strategie rozvoje Pardubického kraje. [17]

5 Tvorba žádosti o dotaci z EU

Nejdříve musíte zjistit vhodný operační program pro konkrétní žádost o dotaci z EU. Vybrat operační program lze podle činnosti – tématické operační programy, nebo podle místa aktivity- regionální operační programy, programy pro Prahu a programy přeshraniční spolupráce. [22]

V období 2007 — 2013 bude v České republice využíváno 26 operačních programů, které jsou rozděleny mezi tři cíle regionální politiky.

- Cíl Konvergence

Cíl Konvergence je realizován prostřednictvím osmi tematických operačních programů a sedmi regionálních operačních programů. V České republice je pro tento cíl vyčleněno 25,89 mld. EUR.

Regionální operační programy pro regiony soudržnosti:

- ROP NUTS II Severozápad
- ROP NUTS II Moravskoslezsko
- ROP NUTS II Jihovýchod
- ROP NUTS II Severovýchod
- ROP NUTS II Střední Morava
- ROP NUTS II Jihozápad
- ROP NUTS II Střední Čechy [22]

Tématické operační programy:

- OP Doprava
- OP Životní prostředí
- OP Podnikání a inovace
- OP Výzkum a vývoj pro inovace
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- Integrovaný operační program
- OP Technická pomoc [22]

- Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Na tento cíl připadá v České republice 0,42 mld. EUR.

- OP Praha Konkurenceschopnost

- OP Praha Adaptabilita [22]

- Cíl Evropská územní spolupráce

V České republice je pro tento cíl vyčleněno 0,39 mld. eur.

Prostředky lze čerpat z devíti operačních programů:

- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko
- OP Mezuregionální spolupráce
- OP Nadnárodní spolupráce
- Síťový operační program ESPON 2013
- Síťový operační program INTERACT II [22]

Projekt musí být v souladu se záměry operačního programu, z něhož chcete čerpat prostředky. Tyto záměry jsou v programových a prováděcích dokumentech vydávaných jednotlivými řídicími orgány.

Finanční zdroje z EU získají projekty, které jsou veřejně prospěšné a přispívají ke zlepšení sociálního a ekonomického prostředí. Příjemce finančních prostředků musí prokázat a doložit obecnou prospěšnost svého záměru. [22]

Žadatelé mohou být jak fyzické tak právnické osoby splňující podmínky:

- sídlo v České republice,
- přímá odpovědnost za přípravu a řízení projektu.

5.1 Určení vhodné výzvy

Projektové žádosti jsou přijímány v rámci tzv. výzev, tedy časově vymezených úseků určených k podání žádosti.

Pro úspěch projektu je důležité sledovat jaké výzvy právě probíhají a jaké jsou plánovány.

Ve výzvách se mohou žadatelé dozvědět o konkrétních podmínkách, za jakých je možné projekt podat.

Výzva je otevřena po několik týdnů až měsíců. U složitých projektů může být toto období na podrobné zpracování projektové žádosti krátké, proto je důležité připravit si projektovou žádost s předstihem. [22]

5.2 Zpracování projektové žádosti

Projektová žádost je hlavní dokument, který rozhodne o úspěšnosti žádosti a získání financí z EU. Při sestavování žádosti se řídíte příručkami pro žadatele, metodickými pokyny operačních programů a nápomocny mohou být i konzultace s pracovníky řídicího orgánu či zprostředkovatelského subjektu, semináře, konference. [22]

Žádosti musí být vyplňovány v elektronické podobě.

Konkrétní požadavky žádosti si určuje každý operační program sám.

Přílohy k projektové žádosti, které mohou být žádány: [21]

- Logický rámec

Přehledný materiál, který krátce popisuje záměry projektu v souvislosti s konkrétními činnostmi a výstupy jeho aktivit.

- Studie proveditelnosti

Studie slouží k posouzení uskutečnitelnosti a životaschopnosti projektu. Popsána je zde finanční stránka všech aktivit a hodnotí se zde efektivita vynaložených nákladů. Tento dokument je závazný a cíle v něm stanovené musí být splněny, jinak hrozí odebrání dotace.

- Analýza nákladů a přínosů

Vyhodnocení toho, co pozitivního a negativního projekt přináší po finanční i společenské stránce.

- Rozpočet projektu

Je nezbytný pro každou žádost a vychází se z něj při závěrečném vyúčtování.

Komu bude dotace udělena je určeno podle hodnotících a bodovacích kritérií, která jsou předem veřejně dostupná. V případě úspěšného projektu je uzavřena smlouva o financování.

5.3 Rizika při realizaci

- Administrativa

Při realizaci projektu se vytváří monitorovací zprávy, kde se uvádí jak se plní plány které jsou uvedeny v projektové žádosti. Vyhotovují se i žádosti o platbu.

- Financování

Náklady projektu se proplácují žadatelům zpětně (buď po skončení projektu, nebo po jednotlivých etapách), proto se po dobu realizace projekt hradí z vlastních finančních zdrojů či bankovní půjčkou.

- Zajištění udržitelnosti projektu

Výsledky dosaženého projektu by měly nějakou dobu trvat, nejčastěji tato doba udržitelnosti projektu bývá pět let.

- Veřejná podpora

V evropských fondech, až na výjimky, platí zákaz podpory podnikání z veřejných rozpočtů. Pro stanovení, zda projekt zakládá veřejnou podporu je určující aktivita vztahující se k realizaci projektu. Projekty zakládající a nezakládající veřejnou podporu se liší způsobem financování.

5.4 Desatero rad úspěšného projektu

„Co je důležité vědět.

- 1. *Kdo může žádat.*
- 2. *Mějte jasnou představu o tom, co chcete realizovat.*
- 3. *Stanovte si, jakých cílů chcete dosáhnout.*
- 4. *Prostudujte si Prováděcí dokument.*
- 5. *Nevymýšlejte nemožné, pohybujte se v mantinelech realizovatelnosti.*
- 6. *Buďte v souladu s právem ČR a EU.*
- 7. *Nebojte se získat informace - ptejte se a konzultujte.*
- 8. *Dodržte podmínky výzvy.*
- 9. *Nepodceňujte povinné přílohy a jejich formát.*
- 10. *Dávejte pozor na dodržování termínů.*

Čím se nemusíme zatěžovat:

1. *Není nutné znát všechny směrnice a nařízení EU.*
2. *Není nutné projekty zpracovávat v angličtině.*
3. *Projekt nemusí vypracovávat pouze certifikovaná agentura.*
4. *Není nutné nad míru přiměřenosti dokládat k projektu velká množství osvědčení, dokladů a dokumentace.“¹⁴*

---

¹⁴ *Evropský sociální fond v ČR* [online]. 2008 [cit. 2010-03-30]. Desatero rad úspěšného projektu. Dostupné z WWW: <<http://www.esfcr.cz/desatero-rad-uspesneho-projektu>>

6 Dotace z EU v Pardubickém kraji

Údaje o konkrétních projektech jsem čerpala z jednotlivých žádostí o dotace.

6.1 Programové období 2004-2006

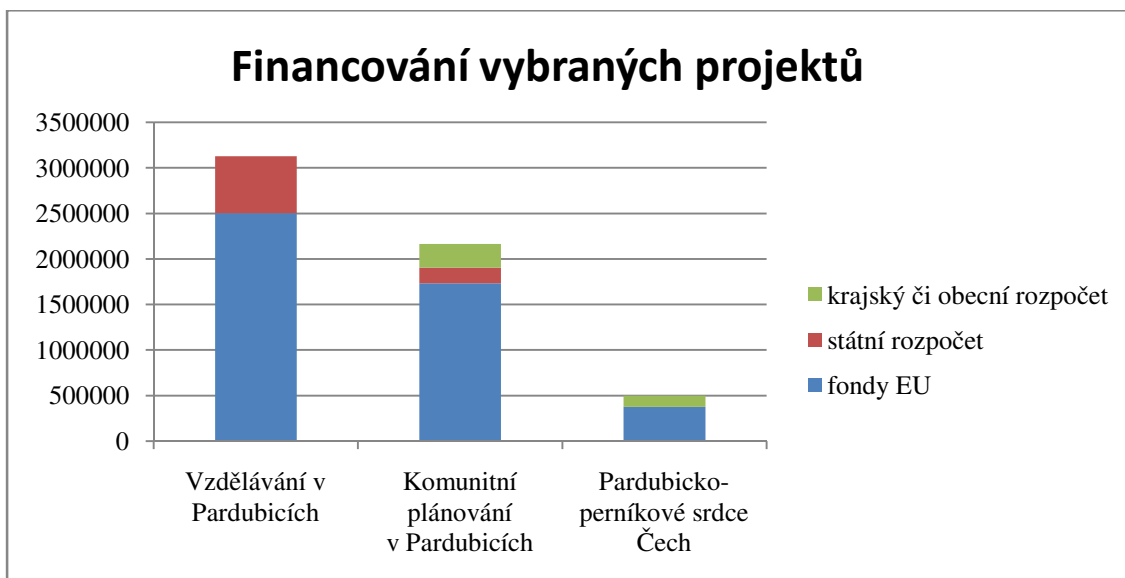
Pardubický kraj v programovém období 2004-2006 s pomocí fondů EU, kde žadatelem je Statutární město Pardubice, financoval pět projektů. Celkové náklady projektů byly 68 853 980Kč z toho více než 70%, konkrétně 50 468 194Kč, dotovala EU. [23] Projekty byly dotovány prostřednictvím těchto operačních programů:

- OP Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ)
- OP Průmysl a podnikání (OP PP)
- Společný regionální operační program (SROP)

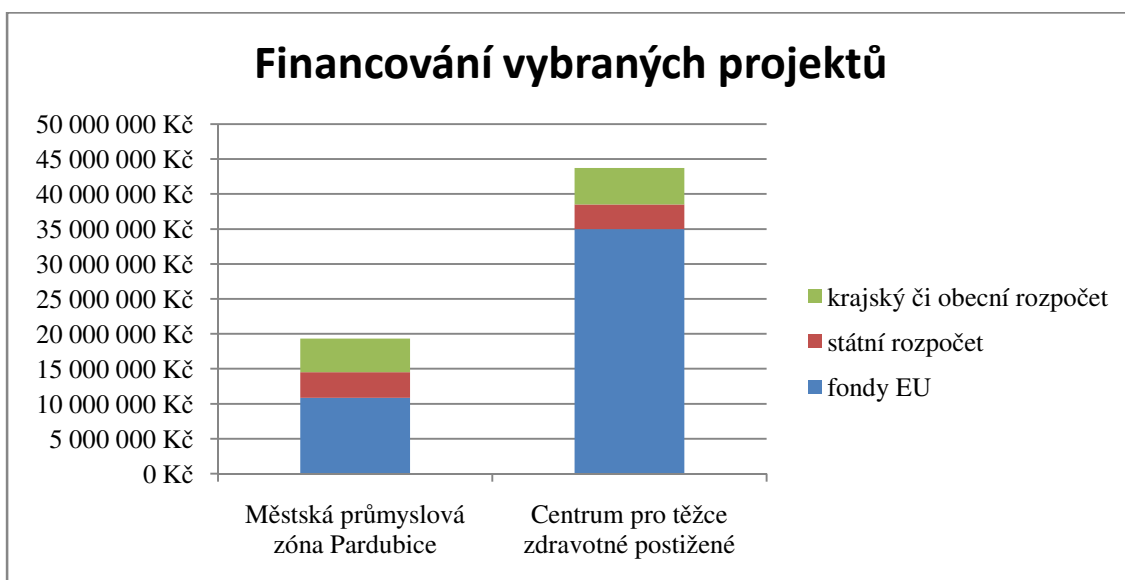
Spolufinancovány byly tyto projekty:

- Posílení individuálních kompetencí sociálního pracovníka (Vzdělávání v Pardubicích) – OP RLZ
- Městská průmyslová zóna Pardubice- OP PP
- Komunitní plánování sociálních služeb v Pardubicích (Komunitní plánování) - SROP
- Pardubicko- perníkové srdce Čech- SROP
- Vybudování centra pro vzdělání a komplexní péči těžce zdravotně postižených dětí a mládeže (Centrum pro těžce zdravotně postižené)- SROP [23]

Z následujících grafů je patrné že nejvíce nákladný projekt je Centrum pro těžce zdravotně postižené, naopak nejméně nákladný je projekt Pardubicko- perníkové srdce Čech. Projekty Vzdělávání v Pardubicích a Komunitní plánování v Pardubicích jsou z celkových nákladů nejvíce dotovány z fondů EU a to z 80%. Největší podíl vlastních finančních zdrojů z celkových nákladů vynaložil kraj na projekt Městská průmyslová zóna Pardubice (25%).

Obrázek 5- Financování vybraných projektů 1 (Zdroj: Vlastní dle [23])

Obrázek 6- Financování vybraných projektů 2 (Zdroj: Vlastní dle [23])

6.1.1 Projekt Pardubicko- perníkové srdce Čech

Žádost o dotaci je v rámci SROP v prioritě Rozvoj cestovního ruchu. Žadatelem je Statutární město Pardubice. Partnerem projektu je příspěvková organizace Pardubice Region Tourism. [23]

Projekt byl zahájen 1.7.2007 a ukončen 30.4.2008.

Obsah projektu:

„Produktem projektu je soubor propagačních nástrojů určený k pozvednutí incommingového cestovního ruchu v samostatné turistické oblasti Pardubicko jako přirozeného centra Pardubického kraje. Internetové stránky, letáky, nástěnné mapy, plakáty a výstavní exponáty tvoří celek, který umožní potenciálním návštěvníkům oblasti rychlý přístup k aktuálním informacím o oblasti a inspiraci k návštěvě oblasti, případně celého kraje.

Cíle:

- Poskytnout dostatek kvalitních informací o oblasti Pardubicko a městě Pardubice českým i zahraničním turistům.
- Zvýšit počet českých i zahraničních turistů, kteří navštíví Pardubicko a Pardubice.
- Prodloužit dobu pobytu turistů na Pardubicku a v Pardubickém kraji.
- Realizovat ucelenou informační kampaň o Pardubicku.

Cílů žadatel dosáhne prostřednictvím výstupu:

- spuštění nového internetového portálu www.pardubicko.info - informace o oblasti- atraktivita oblasti, výlety, plovárny, možnosti trávení volného času
- spuštění nového internetového portálu www.visitpardubice.com - informace o městě
- plakáty (cca 100 ks)- propagace nových webových adres a nejvýznamnějších aktivit
- letáky (cca 25.000 ks v 5 jazykových mutacích)
- nástěnné mapy - města Pardubice a Pardubického kraje
- výstavní vitríny v regionálním infocentru¹⁵

Zdůvodnění projektu:

V turistické oblasti Pardubicko nefungují žádné nástroje propagace a marketingu, které by odborné i široké veřejnosti představily oblast jako samostatný celek a přirozené centrum kraje s jeho atraktivitami a možnostmi trávení volného času. Projekt se zaměřuje na propagaci oblasti v kontextu Pardubického kraje. Dosavadní nedostatečná propagace se negativně odráží podílem na statisticky nejnižší návštěvnosti Pardubického kraje turisty. Základním nedostatkem je nízká informovanost o turistických aktivitách a nízká propagace daného území jako samostatného celku. [23]

---

¹⁵ Statutární město Pardubice [online]. 2009 [cit. 2010-04-08]. Pardubicko-Perníkové srdce Čech. Dostupné z WWW: <<http://www.mesto-pardubice.cz/mesto/projekty-mesta/fondy-EU/pernikove-srdce.html>>.

Průzkumy agentury CzechTourism dokazují, že Pardubický kraj má v oblasti cestovního ruchu nejnižší návštěvnost. Tyto statistiky jsou dokladem o významu projektu a jeho potřebnosti

Přínosem pro rozvoj cestovního ruchu bude prosazení marketingové značky Pardubicko-Perníkové srdce Čech.

Možná rizika projektu jsou:

- odstoupení od spolupráce,
- nedodržení podmínek SROP,
- špatně zvolené propagační medium,
- nenaplnění kritérií,
- neschopnost udržitelnosti výstupu. [23]

Rizika snižuje zkušenost s realizací podobných projektů a předchozí spolupráce s partnerem projektu.

Tabulka 3- Zdroje financování projektu Pardubicko- perníkové srdce Čech (Zdroj: Vlastní dle [23])

<i>Financování</i>	<i>Náklady projektu</i>	<i>Procenta z celkových nákladů</i>
Strukturální fondy	374 850 Kč	75%
Krajský rozpočet	74 970 Kč	15%
Obecní rozpočet	49 980 Kč	10%
<i>Celkové uznatelné náklady</i>	499 800 Kč	

Celý postup tvorby projektu je velice zdlouhavý a složitý, proto se zde snažím popsat projekt zjednodušeně. V projektu se popisují cíle projektu, průběh realizace, výstupy, výsledky realizace, možná rizika a hrozby projektu. Aby byly projekty úspěšné, musí splňovat požadavky výzvy.

6.2 Programové období 2007-2013

Statutární město Pardubice čerpá prostředky z EU v rámci integrovaných plánů rozvoje města z Regionálního operačního programu(ROP) NUTS II Severovýchod a z Integrovaného operačního programu (IOP). [11]

V současné době má město dva integrované plány rozvoje, které mu umožňují realizovat své rozvojové aktivity:

- Přitažlivé město- ROP
- Sídliště Dukla a Višňovka- IOP [11]

Integrovaný plán Přitažlivé město umožní čerpat dotace z fondů EU na projekty podporující rozvoj geograficky vymezené zóny - středu města. Cílem je rozvoj potenciálu města v geograficky vymezené zóně a pomocí koordinace aktivit a soustředění zdrojů řešit nejzávažnější problémy.

Integrovaný plán sídlišť Dukla a Višňovka má za cíl kompletně revitalizovat dané sídliště. V revitalizaci spočívá regenerace panelových domů i zlepšení stavu veřejných prostranství na tomto sídlišti. [23]

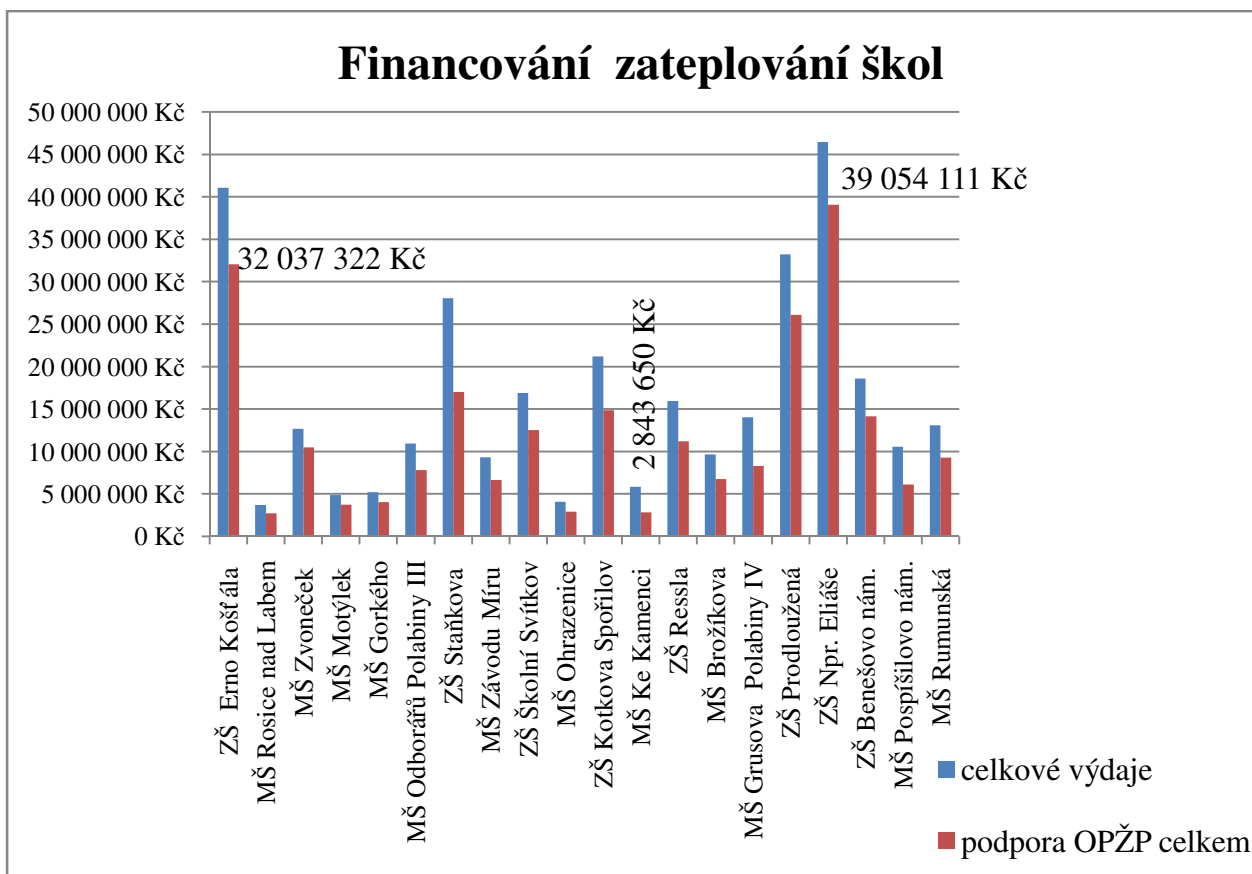
Pro svou práci jsem si vybrala „balík“ projektů zateplování škol z OP Životní prostředí prioritní osa 3-udržitelné využívání zdrojů energie, oblast podpory Realizace úspor energie a využití odpadního tepla.

Tato oblast podpory se zaměřuje na úspory energie v oblasti konečné spotřeby představující efektivní a inovativní řešení v oblasti hospodaření s energií. Snižování spotřeby energie probíhá u budov neziskového sektoru prostřednictvím energeticky výhodnějšího pláště budov a efektivnějších systémů distribuce energií. [23]

Od roku 2007 do roku 2008 Statutární město Pardubice podalo 23 žádostí o zateplení mateřských a základních škol v Pardubicích. Zamítnuty byly pouze 3 žádosti, konkrétně ZŠ Trnkovská 159, ZŠ Družstevní 305 a MŠ Raisova 226.

Celkové náklady na zateplení škol byly 325 282 214Kč z toho 238 441 821Kč bylo získáno z fondů EU, což je více než 73% celkových nákladů.

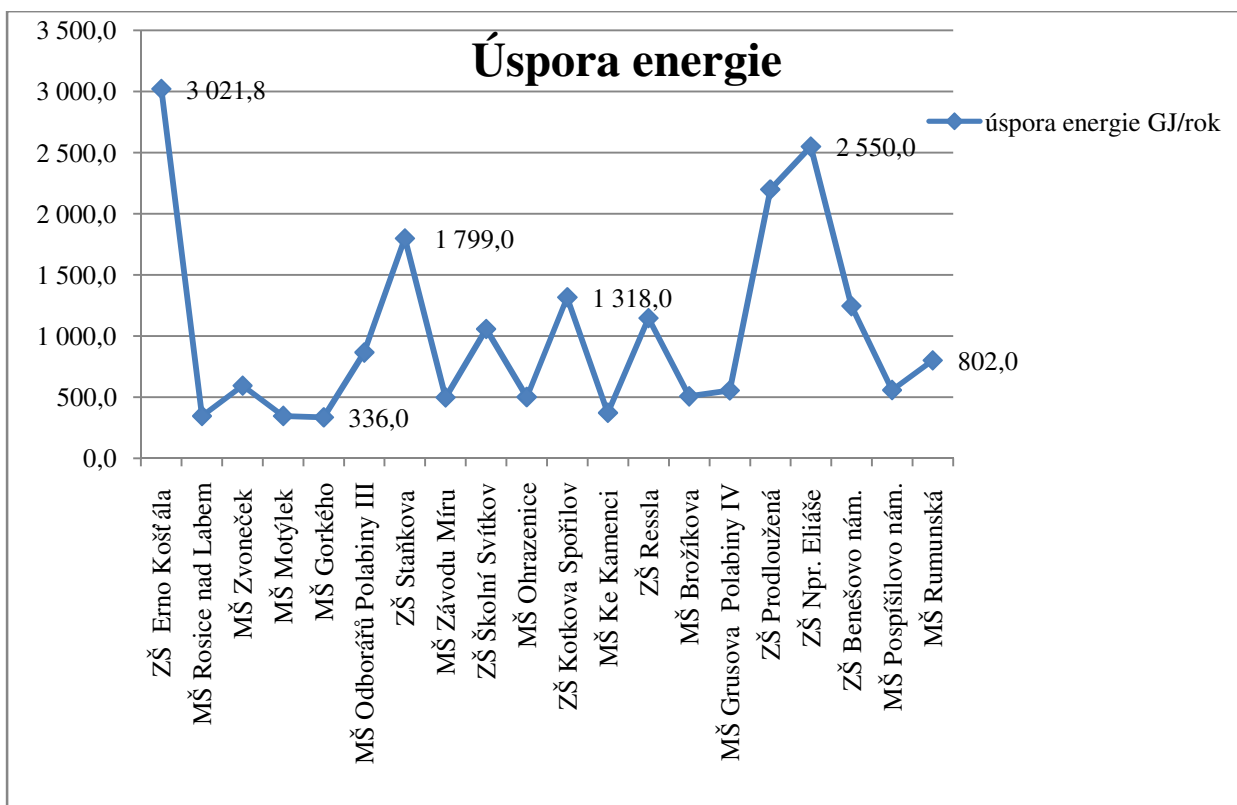
Z obrázku 7 je patrné, že nejvíce prostředků z EU získal projekt zateplení ZŠ Npr. Eliáše 344 v částce 39 054 111Kč, což je 84% z celkových nákladů.

Obrázek 7- Financování zateplování škol (Zdroj: Vlastní dle [23])

Po zateplení těchto škol se počítá s celkovou úsporou energie 20 628,6 GJ za rok. Největších úspor energie dosahuje ZŠ Erno Košťála 870 s úsporou 3021GJ za rok a ZŠ Npr. Eliáše 344 s úsporou 2550GJ za rok. Tyto školy získaly také největší příspěvky z EU. [23]

Obrázek 8- Úspora energie (Zdroj: Vlastní dle [23])

6.2.1 Projekt Mateřská škola Motýlek Pardubice

Žádost o dotaci byla podána v říjnu 2007 v rámci OPŽP, podoblast podpory realizace úspor energie. Projekt byl zahájen 1.7.2008 a ukončen 29.8.2008.

Cíl projektu:

Snížení spotřeby energie ve veřejných budovách a nastavení optimálního ekonomického a ekologického hospodaření s energií.

Stavební úpravy v rámci projektu:

- výměna zdvojených dřevěných oken za plastová,
- výměna vchodových dřevěných dveří za dveře plastové,
- oprava omítek obvodového pláště budovy a jejich zateplení polystyrenem,
- oprava či rekonstrukce ploché střechy a její zateplení polystyrenem.

Tabulka 4- Financování projektu zateplování MŠ Motýlek (Zdroj: Vlastní dle [23])

<i>Financování</i>	<i>Náklady projektu</i>
OPŽP	3 731 940Kč
Státní rozpočet	207 330Kč
Obecní rozpočet	414 660Kč

Statutární město Pardubice v projektech OPŽP v prioritní ose Udržitelné využívání zdrojů energie je velmi úspěšné. Dokazuje to fakt, že na území Pardubic bylo realizováno 20 projektů zateplení škol a pouze 3 žádosti o dotaci byly odmítnuty.

Závěr

Při výběru tématu na bakalářskou práci jsem si myslela, že psát o fondech Evropské unie a systému čerpání dotací nebude zas až tak složité, vždyť je to velmi diskutované téma. Bohužel, opak je pravdou. Téma je velmi obsáhlé a rozsahem by dalo nejméně na dvě práce.

Ve své práci jsem se snažila charakterizovat fondy Evropské unie, ze kterých máme možnost čerpat finanční prostředky a dále regionální operační program NUTS II Severovýchod. Pardubický kraj čerpá prostředky v rámci tohoto regionálního operačního programu z Evropského fondu regionálního rozvoje. V Pardubickém kraji žiji a studuji a jeho možný rozvoj, právě díky poskytnutým dotacím, mě zajímá.

Po detailnějším seznámení s procesem žádání o dotace z fondů Evropské unie jsem zjistila, že tento proces je opravdu velmi komplikovaný, jak tvrdí mnoho odborníků. Díky složitému procesu čerpání nejsou možnosti pomoci z EU plně využívány. Česká republika čerpá finanční prostředky z EU prostřednictvím operačních programů, kterých je velké množství. Zřejmě i to může být v mnoha případech příčinou nízkého čerpání finančních prostředků z EU, neboť je těžké se v nich správně orientovat.

Zjistila jsem, že sestavit úspěšný projekt, aby byl financován z fondů EU, není lehké. Žadatel musí předložit projektovou žádost, která splňuje požadavky konkrétního operačního programu a je v souladu s jeho prioritami. Projekty by měly mít nějaký veřejný prospěch. Žadatel přesně musí znát svůj plánovaný projekt, jeho cíle a operační program, v rámci kterého bude o dotaci žádat. Žádosti se podávají v rámci vyhlášených výzev, které je nutné sledovat a být s nimi řádně seznámen. Žadatelé mohou požádat o radu a informace při sestavování žádosti. V Pardubickém kraji se můžeme obrátit například na Regionální radu regionu soudržnosti NUTS II Severovýchod, která vyhláší výzvy v rámci operačního programu NUTS II Severovýchod. Správná informovanost může zvýšit úspěšnost projektu.

Dále jsem analyzovala vybrané projekty z Pardubického kraje, kde žadatelem je Statutární město Pardubice. V minulém programovém období bylo úspěšně financováno 5 projektů, které byly dotovány ze 70% z fondů EU. Nejnákladnějším byl projekt Centrum pro těžce zdravotně postižené, který byl téměř z 80% dotován z EU. Důležitým projektem je podle mne také Pardubicko-Perníkové srdce Čech, který klade důraz na turismus. Díky tomuto projektu jsou v provozu internetové stránky, kde získáme zajímavé informace

o Pardubicku. Sama tyto webové stránky navštěvuji a dovídám se zde o různých plánovaných kulturních akcích a tipech na výlety.

V programovém období 2007-2013 je město Pardubice úspěšným žadatelem v operačním programu Životní prostředí projekty zateplování škol. Z 23 žádostí nebyly pouze 3 žádosti o zateplení schváleny. Celkové náklady byly z 73% hrazeny z Evropské unie.

Pardubice jsou v čerpání prostředků z fondů EU tedy úspěšné. Dokazuje to právě množství projektů, které byly spolufinancovány z EU. To svědčí o kvalitně zpracovaných projektech a informovanosti žadatele.

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EURO	Měnová jednotka
GJ	Giga joule
HDP	Hrubý domácí důchod
HND	Hrubý národní důchod
IOP	Integrovaný operační programu
Mil.	Milion
Mld.	Miliarda
MŠ	Mateřská škola
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	Územní statistická jednotka Evropské unie
OP	Operační program
OP PP	Operační program Průmysl a podnikání
OP RLZ	Operační program Rozvoj lidských zdrojů
OPŽP	Operační program Životní prostředí
ROP	Regionální operační program
SROP	Společný regionální operační program
SWOT	Analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb
ZŠ	Základní škola

Seznam obrázků

Obrázek 1- Okresy Pardubického kraje (Zdroj: [13])	13
Obrázek 2- Kraje ČR zobrazeny do 8 regionů soudržnosti (Zdroj: [10]).....	19
Obrázek 3- Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle regionální politiky 2007–2013 v EU (Zdroj: Vlastní dle [10])	23
Obrázek 4- Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle regionální politiky 2007–2013 v ČR (Zdroj: Vlastní dle [10])	24
Obrázek 5- Financování vybraných projektů 1 (Zdroj: Vlastní dle [23]).....	34
Obrázek 6- Financování vybraných projektů 2 (Zdroj: Vlastní dle [23]).....	34
Obrázek 7- Financování zateplování škol (Zdroj: Vlastní dle [23]).....	38
Obrázek 8- Úspora energie (Zdroj: Vlastní dle [23])	39

Seznam tabulek

Tabulka 1- Cíl Konvergence a Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost v ERDF (Zdroj: [7]).....	16
Tabulka 2- Územně statistické jednotky NUTS (Zdroj: [10]).....	18
Tabulka 3- Zdroje financování projektu Pardubicko- perníkové srdce Čech (Zdroj: Vlastní dle [23])	36
Tabulka 4- Financování projektu zateplování MŠ Motýlek (Zdroj: Vlastní dle [23])	40

Použitá literatura

Tištěné zdroje:

- [1] HENDRYCH, Dušan. *Správní právo : obecná část*. 6. vydání. Praha : C. H. Beck, 2006. 822 s. ISBN 80-7179-442-2.
- [2] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů* . 2. vydání. Praha : Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- [3] TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejná ekonomie: Úvod do problému*, Univerzita Pardubice 2003, ISBN 80-7194-544-7.
- [4] VILAMOVÁ, Šárka. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. 1. vydání. Praha : Grada, 2004. 196 s. ISBN 80-247-0828-0.

Internetové zdroje:

- [5] *Atlas Česka* [online]. 2009 [cit. 2010-03-05]. Kraje v České republice. Dostupné z WWW: <<http://www.atlasceska.cz/kraje/>>.
- [6] *Banky a fondy EU* [online]. 2009 [cit. 2010-03-23]. Evropské fondy plánovacího období 2007 - 2013. Dostupné z WWW: <http://www.vokac.cz/fondy/f07-13_hlavni.html>.
- [7] *EurActiv* [online]. 2010 [cit. 2010-03-10]. Evropský fond regionálního rozvoje. Dostupné z WWW: <<http://www.euractiv.cz/index.php?id=evropsky-fond-regionalniho-rozvo>>.
- [8] *Evropský sociální fond v ČR* [online]. 2008 [cit. 2010-03-30]. Desatero rad úspěšného projektu. Dostupné z WWW: <<http://www.esfcr.cz/desatero-rad-uspesneho-projektu>>.
- [9] *Euroskop* [online]. 2005 [cit. 2010-03-16]. Fond soudržnosti. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/8631/sekce/fond-soudrznosti/>>.
- [10] *Fondy Evropské unie* [online]. 2009 [cit. 2010-03-08]. Regionální politika EU. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>>.
- [11] *Oficiální internetové stránky statutárního města Pardubice* [online]. 2009 [cit. 2010-04-01]. Integrovaný plán rozvoje města. Dostupné z WWW: <<http://www.pardubice.eu/mesto/iprm.html>>.

- [12] *Operační program životní prostředí* [online]. 2009 [cit. 2010-04-01]. Programový dokument OPŽP. Dostupné z WWW: <<http://www.opzp.cz/ke-stazeni/392/2714/detail/programovy-dokument-opzp-2007-2013/>>.
- [13] *Pardubický kraj* [online]. 2008 [cit. 2010-03-05]. O kraji. Dostupné z WWW: <<http://www.pardubickykraj.cz/index.asp?thema=2613&category=>>>.
- [14] *Portál veřejné správy České republiky* [online]. 2010 [cit. 2010-03-05]. Předpisy ze Sbírky zákonů. Dostupné z WWW: <<http://portal.gov.cz/wps/portal>>.
- [15] *Regionální informační servis* [online]. 2008 [cit. 2010-03-05]. Pardubický kraj. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/index.php?pid=202&sid=1288&mid=1611>>.
- [16] *Regionální rada NUTS II Severovýchod* [online]. 2009 [cit. 2010-03-23]. Prioritní osy ROP SV. Dostupné z WWW: <www.rada-severovychod.cz/zakladni-informace-o-rop-sv>.
- [17] *Regionální rada NUTS II Severovýchod* [online]. 2009 [cit. 2010-03-26]. Strategické dokumenty EU a ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.rada-severovychod.cz/strategicke-dokumenty-eu-a-cr>>.
- [18] *Regionální rada NUTS II Severovýchod* [online]. 2009 [cit. 2010-03-23]. Základní informace o ROP SV. Dostupné z WWW: <<http://www.rada-severovychod.cz/zakladni-informace-o-rop-sv>>.
- [19] *Statutární město Pardubice* [online]. 2009 [cit. 2010-04-08]. Pardubicko-Perníkové srdce Čech. Dostupné z WWW: <<http://www.mesto-pardubice.cz/mesto/projekty-mesta/fondy-EU/pernikove-srdce.html>>.
- [20] *Strukturální fondy EU* [online]. 2009 [cit. 2010-03-06]. Informace o фондах EU. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>>.
- [21] *Strukturální fondy EU* [online]. 2009 [cit. 2010-03-30]. Jak na projekt. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/b5ae5875-2a78-4caf-ad4d-298ac30de4c9/Jak-na-projekt>>.
- [22] *Strukturální fondy EU* [online]. 2009 [cit. 2010-03-30]. Programy 2007-2013. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/8b5f0a85-95b3-46e7-a818-e196638caa7d/Programy-2007-2013>>.
- [23] Magistrát města Pardubic- ekonomický odbor, konkrétní žádosti o dotace